

Verkeersbesluit afsluiten spoorwegovergang Kettingbrugweg, met uitzondering van (brom)fietzers en voetgangers

Kenmerk 3991760

Gemeente Hengelo

Aanleiding

In februari 2023 heeft de Provinciale Staten van Overijssel unaniem een motie aangenomen om de gevaarlijke situatie bij het kruispunt Kettingbrugweg – F35 op te lossen. De gemeente Hengelo en provincie Overijssel hebben daarop een verkeersonderzoek laten uitvoeren naar de verkeersveiligheid en doorstroming op dit kruispunt. Uit het onderzoek blijkt dat de huidige situatie onveilig is, vooral voor fietsers. Fietsers hebben onvoldoende zicht op het gemotoriseerde verkeer op de Kettingbrugweg, wat leidt tot regelmatig gevaarlijke situaties en bijna-ongevallen. In de periode 2014 tot april 2025 zijn meerdere ongevallen geregistreerd tussen (snor)fietsers en auto's. Op drukke werkdagen maken ruim 3.500 fietsers gebruik van de F35, terwijl het gemotoriseerd verkeer op de Kettingbrugweg beperkt is tot ongeveer 300 voertuigen per etmaal, waarvan een aanzienlijk deel sluipverkeer betreft. Het belang van fietsveiligheid weegt daarom zwaar. Het Masterplan F35 streeft ernaar om fietsers in de voorrang te zetten of ongelijkvloers te laten oversteken. Momenteel hebben fietsers op de F35 echter geen voorrang, vanwege het valstrikprincipe van ProRail: het risico dat gemotoriseerd verkeer stil komt te staan op de spoorwegovergang wanneer zij wachten voor fietsers. ProRail staat daarom niet toe dat fietsers formeel voorrang krijgen zolang gemotoriseerd verkeer de overweg kan passeren.

Onderzoek en mogelijke oplossingen

Advies- en ingenieursbureau Roelofs heeft diverse quick-wins en grotere maatregelen onderzocht. Quick-wins, zoals waarschuwen, het zicht verbeteren, drempels en markering aanleggen, bieden slechts beperkte of tijdelijke verbetering en veranderen de feitelijke voorrangrelatie niet. Grotere maatregelen bieden een substantieel oplossend vermogen. Van deze mogelijkheden is, gelet op locatie- en ruimtelijke randvoorwaarden, afwaardering van de overweg in combinatie met een ontheffing voor de vuilniswagens (Twente Milieu) de meest haalbare en effectiefste maatregel gebleken. Hulpdiensten mogen zonder ontheffing passeren. (Brom)fietsers en voetgangers behouden doorgang op de spoorwegovergang en gemotoriseerd verkeer wordt geweerd. Dit is vergelijkbaar met de huidige spoorwegovergang op de Pruisische Veldweg.

Proces, inspraak en communicatie

Naar aanleiding van het adviesrapport van Roelofs heeft de gemeente Hengelo een voorgenomen verkeersbesluit genomen. Dit besluit is gepubliceerd via openbare bekendmakingen, het gemeentenieuws en gezamenlijk met het rapport van Roelofs op de website van de gemeente Hengelo. Alle bewoners en ondernemers van de Kettingbrugweg zijn hierover per brief geïnformeerd. Op 30 oktober 2025 hebben de gemeente Hengelo en provincie Overijssel een informatieavond georganiseerd waar alle bewoners en ondernemers van de Kettingbrugweg voor zijn uitgenodigd. Nagenoeg alle uitgenodigden waren aanwezig en hebben hun mening gegeven over de voorgenomen maatregel. Een ruime meerderheid is voorstander van de maatregel.

Tijdens de inloopavond konden bewoners hun reactie kenbaar maken via een reactieformulier. Alle op- en aanmerkingen die tijdens de inloopavond zijn ingebracht, zijn door de gemeente zorgvuldig afgewogen. In dit verkeersbesluit wordt op deze reacties ingegaan, waarbij waar mogelijk aanpassingen zijn doorgevoerd of maatregelen zijn verduidelijkt. Niet alle suggesties konden echter volledig worden overgenomen.

Motivering

Overwegende:

dat de verkeersveiligheid voor fietsers op de F35 bij dit kruispunt onvoldoende is, door slecht zicht en het gedrag van verkeersdeelnemers;

dat dagelijks ruim 3.500 fietsers gebruikmaken van de F35 en slechts ongeveer 300 motorvoertuigen van de Kettingbrugweg, en dat dit grote verschil maakt dat het belang van fietsveiligheid zwaarder

weegt, terwijl deze verhouding in modaliteit niet in overeenstemming is met de bestaande en de verwachte voorrangssituatie;

dat het valstrikprincipe van ProRail het onmogelijk maakt om fietsers formeel voorrang te geven zolang gemotoriseerd verkeer de overweg kan passeren, vanwege het grote veiligheidsrisico dat voertuigen op de spoorwegovergang stil komen te staan. dat het afsluiten van de overweg voor gemotoriseerd verkeer de conflictpunten wegneemt en het valstrikprincipe voorkomt;

dat de variant met ontheffing de vuilniswagen logistiek en financieel gunstiger is dan het volledig aanpassen van de spoorweginstallaties, en tegelijk een werkbare oplossing biedt voor afvalinzameling en hulpdiensten;

dat afvalinzameling en hulpdiensten de afzetpalen kunnen passeren doordat er uitneembare of verzinkbare sleutelpalen worden toegepast;

dat het niet uitreiken van sleutels aan bewoners noodzakelijk is om de verkeersveiligheid te waarborgen, de effectiviteit van de afsluiting te behouden en het valstrikrisico te vermijden, terwijl bevoegde partijen zoals Twente Milieu en hulpdiensten hun taken kunnen uitvoeren. Voor bewoners zijn er goede alternatieve routes beschikbaar, waardoor hun belangen op een proportionele manier worden gediend;

dat de Steenrietweg moet worden verhard en opgewaardeerd, zodat er een goed alternatief ontstaat voor de bereikbaarheid van percelen, de camping, voor hulpdiensten en voor afvalinzameling;

dat het verharden van de Steenrietweg eerder moet plaatsvinden dan het afwaarderen van de spoorwegovergang in de Kettingbrugweg;

dat de gemeente ook werkzaamheden wil gaan verrichten aan de Pruisische Veldweg tussen de Steenrietweg en de Kuipersdijk, waarbij de weg wordt afgewaardeerd van 50 km/uur naar 30 km/uur met aandacht voor toegankelijkheid voor verkeer van en naar de camping, veilige uitwisseling van verkeer op kruispunten, snelheidsremmende maatregelen, evenals een inrichting passend bij een 30 km/uur regime;

dat dit als separaat project wordt gerealiseerd in samenspraak met bewoners en overige belanghebbenden;

dat de spoorwegovergang Pruisische Veldweg eerder op vergelijkbare wijze is afgewaardeerd, wat daar heeft geleid tot het voorkomen van sluipverkeer en een veiligere oversteek van de F35;

dat door deze maatregel het huidige sluipverkeer via de Pruisische Veldweg en Kettingbrugweg zal afnemen, waardoor de leefbaarheid en verkeersveiligheid voor omwonenden verbetert;

dat de investering voor deze maatregel substantieel lager is dan een volledige aanpassing van de spoorweginstallatie, en daarmee proportioneel is in relatie tot de verwachte effecten;

dat de ongevallencijfers in de periode 2014–april 2025 meerdere geregistreerde ongevallen laten zien, en dat analyse en observatie structurele patronen van bijna-ongevallen en conflicten aantonen, vooral bij jonge verkeersdeelnemers, wat proactieve maatregelen rechtvaardigt;

dat het voorgenomen besluit aansluit bij de ambities van het Masterplan F35 en in lijn is met beleidsdocumenten als SPV 2030 en het Mobiliteitsplan 2040;

dat in het proces ProRail, Fietzersbond Hengelo, Politie, Provincie Overijssel, Brandweer en Twente Milieu betrokken zijn geweest, en dat op basis van het overleg de gekozen oplossing noodzakelijk wordt geacht om het verkeersveiligheidsknelpunt op te lossen;

dat ProRail (Railinfratrust BV) eigenaar is van de gronden rondom de spoorwegovergang, waaronder de fietssnelweg F35, en voorstander is van de voorgestelde maatregelen, omdat het risicoprofiel van de spoorwegovergang hierdoor significant afneemt;

dat er in de huidige situatie verkeersborden aanwezig zijn om te waarschuwen voor een verhoogde overweg en dieplader-gevoeligheid en dat deze borden worden verwijderd omdat de spoorwegovergang alleen nog maar gebruikt gaat worden door (brom)fietsers, voetgangers en incidenteel hulpdiensten en afvalinzamelingsvoertuigen;

dat er in de huidige situatie verkeersborden F05 en F06 uit bijlage 1 van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 aanwezig zijn en dat deze verkeersborden worden verwijderd, omdat er geen

reële kans meer is op een conflict tussen twee tegemoetkomende motorvoertuigen die elkaar niet kunnen passeren;

dat verkeersborden A01(30) en A02(30) uit bijlage 1 van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 naar de overzijde van de spoorwegovergang worden verplaatst, zodat deze op een logische locatie komen te staan op de overgang tussen het (brom)fietspad en de openbare rijbaan van de Kettingbrugweg waar al het verkeer mag rijden;

dat al het overige onnodige straatmeubilair, waaronder afzetpalen, een verkeersspiegel en middengeleiders worden verwijderd, waardoor er een rustig en overzichtelijk verkeersbeeld ontstaat;

dat in afwijking op het voorgenomen verkeersbesluit bromfietzers gebruik mogen blijven maken van de spoorwegovergang Kettingbrugweg, omdat bromfietzers geen valstrikprincipe veroorzaken en om de spoorwegovergang hierdoor vergelijkbaar vorm te geven als de naastgelegen spoorwegovergang in de Pruisische Veldweg;

dat er in de Kettingbrugweg ten zuiden van de spoorwegovergang ruimte is voor vrachtverkeer om te kunnen keren, maar dat deze ruimte in de Kettingbrugweg aan de noordzijde van de spoorwegovergang niet aanwezig is en niet gemaakt kan worden door fysieke en kadastrale beperkingen;

dat vrachtverkeer in de Kettingbrugweg ten noorden van de spoorwegovergang hier rekening mee moet houden door bijvoorbeeld achterwaarts de Kettingbrugweg in te rijden;

dat de Kettingbrugweg ten noorden van de spoorwegovergang slechts incidenteel gebruikt wordt door vrachtverkeer en dat van deze beroepschauffeurs mag worden verwacht dat zij zich kunnen aanpassen aan deze situatie zonder dat de verkeersveiligheid in het geding komt;

dat als gevolg van dit besluit vrachtverkeer ten noorden van de spoorwegovergang incidenteel achterwaarts de Kettingbrugweg in of (deels) uit moet rijden, maar dat dit zich slechts sporadisch voordoet en dat de verkeersveiligheid en het fietscomfort door deze maatregel op het kruispunt Kettingbrugweg – F35 structureel worden verbeterd, waardoor deze beperkte impact proportioneel en aanvaardbaar wordt geacht;

dat de gemeente de gewijzigde situatie invoert in het Nationale Wegen Bestand (NWB) en meldt bij Google om ervoor te zorgen dat de navigatiesystemen worden aangepast op de nieuwe situatie en indien nodig aanvullende verwijsborden gaat plaatsen;

dat enkele bewoners tijdens de informatieavond kenbaar hebben gemaakt dat zij ten gevolge van de afwaardering van de spoorwegovergang met hun auto's moeten aan en afrijden via het kruispunt Enschedesestraat – Kettingbrugweg en dat dit als verkeersonveilig wordt ervaren;

dat er op het kruispunt Enschedesestraat – Kettingbrugweg in de periode van 1 januari 2014 tot en met 4 november 2025 negen geregistreerde verkeersongevallen hebben plaatsgevonden (bron: ViaStat) en dat niet bovengemiddeld is voor een vergelijkbaar kruispunt;

dat de gemeente aanvullende aandacht wil besteden aan het verbeteren van het oprijzicht voor verkeer vanuit de Kettingbrugweg richting de Enschedesestraat door een abri aan te passen en bosschages te snoeien en daarnaast wil de gemeente markeringen verduidelijken;

dat tijdens de inloopavond de suggestie is gedaan om aan de zuidzijde van de spoorwegovergang een parkeerplaats aan te leggen, maar dat na afwaardering van de spoorwegovergang nauwelijks nog sprake zal zijn van gemotoriseerd verkeer op de Kettingbrugweg ten zuiden van de overweg, waardoor

bewoners hier probleemloos langs de rijbaan kunnen parkeren en het niet nodig is om aanvullende parkeerfaciliteiten te realiseren;

dat tijdens de inloopavond de suggestie is gedaan om het parkeerterrein van het Kristalbad op te heffen en om de opslag van het waterschap minder intensief te laten gebruiken;

dat langs de Kettingbrug een parkeerplaats wordt beheerd door Landschap Overijssel, die hoofdzakelijk wordt gebruikt door bezoekers van het Kristalbad;

dat Landschap Overijssel de parkeerplaats niet wil verwijderen, omdat deze een functie heeft voor recreatie bij het Kristalbad en voor dat publiek voldoende capaciteit biedt;

dat volgens Landschap Overijssel de capaciteit van de parkeerplaats doorgaans voldoende is voor reguliere bezoekers, maar dat tijdens evenementen, zoals voetbalwedstrijden van FC Twente, naar hun bevinding sprake kan zijn van meer hinder door parkeren op de rijbaan en berm;

dat de gemeente Hengelo overleg heeft gevoerd met Landschap Overijssel over het gebruik van de parkeerplaats;

dat met Landschap Overijssel is afgesproken dat het gebruik van de parkeerplaats na de afwaardering van de spoorwegovergang wordt gemonitord;

dat indien er ondanks de parkeerplaats nog op de rijbaan of in de berm wordt geparkeerd, de gemeente een parkeerverbod zal instellen, hetgeen door Landschap Overijssel wordt ondersteund;

dat Landschap Overijssel toezichthouders in het Kristalbad inzet die evenals gemeentelijke BOA's bevoegd zijn om te handhaven op parkeerverboden;

dat de gemeente daarnaast overleg voert met het waterschap over het gebruik van de opslaglocatie; dat met een fysieke afsluiting de verkeersveiligheid en leefbaarheid beter worden bediend;

dat gelet op artikel 2 van de WVV 1994 de hiervoor benoemde verkeersmaatregelen strekken tot het verzekeren van de veiligheid op de weg en het waarborgen van de bruikbaarheid van de weg, evenals leefbaarheid;

dat de maatregel voor enkele weggebruikers een langere rijafstand kan betekenen, maar dat het verzekeren van de veiligheid op de weg en het waarborgen van de bruikbaarheid van de weg, evenals leefbaarheid naar het oordeel van het college zwaarder weegt;

dat de af te leggen afstand met een personenauto tussen het kruispunt Kettingbrugweg – Enschedese straat en het kruispunt Kettingbrugweg – Steenrietweg momenteel gebruik makende van de spoorwegovergang 450 meter bedraagt en na afwaarderen van de spoorwegovergang toeneemt tot maximaal 3.300 meter, waarbij verkeer gebruik moet maken van de route via de wijkkring Kuipersdijk;

dat deze maximale aanvullende reisafstand van 2.850 meter resulteert in een toename van de reistijd met ca. 4 minuten (bron: Google maps);

dat deze vertraging door het college aanvaardbaar en proportioneel wordt geacht ten behoeve van het verzekeren van de veiligheid op de weg en het waarborgen van de bruikbaarheid van de weg, evenals leefbaarheid;

dat dagelijks ruim 3.500 fietsers gebruikmaken van de F35 ter hoogte van de oversteek met de Kettingbrugweg en dat op de Kettingbrugweg dagelijks ongeveer 300 motorvoertuigen de F35 passeren, waarvan een deel sluijperverkeer betreft, en dat het college van burgemeester en wethouders het algemeen belang van verkeersveiligheid van het fietsverkeer belangrijker acht dan het gebruik van de Kettingbrugweg door gemotoriseerd verkeer.

Maatregel en uitvoering

dat de spoorwegovergang Kettingbrugweg wordt afgewaardeerd door afsluiting voor regulier gemotoriseerd verkeer, door plaatsing van vaste of uitneembare / verzinkbare paaltjes en bijbehorende RVV bebording en markering, zodat de overweg alleen toegankelijk blijft voor (brom)fietsers en voetgangers.

dat ontheffing wordt verleend aan Twente Milieu om, waar noodzakelijk, de overweg te mogen passeren. Hulpdiensten zijn hier reeds toe bevoegd. Bij het passeren van de overweg door een enkel voertuig

van de brandweer of Twente Milieu ontstaat geen valstrikprincipe. Hiervoor is voldoende opstelruimte aanwezig. Over het gebruik worden met deze doelgroep nadere afspraken gemaakt.

dat de Steenrietweg wordt verhard of geasfalteerd, zodat er een goed alternatief ontstaat voor de bereikbaarheid van percelen, de camping en voor hulpdiensten. En dat deze werkzaamheden eerder moeten plaatsvinden dan het plaatsen van afzetpalen bij de spoorwegovergang;

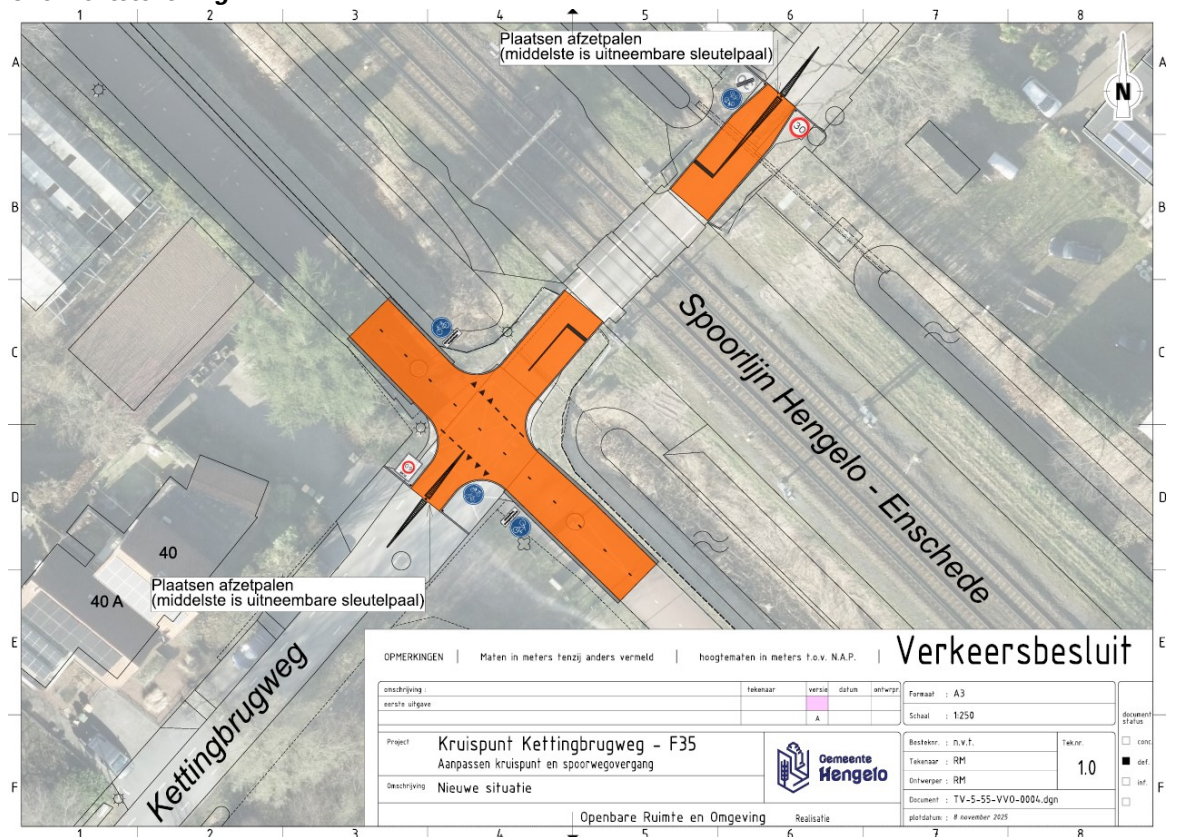
dat bij de aansluiting Kettingbrugweg – Enschedesestraat en andere toeleidende wegen de aanduiding doodlopende weg (RVV L08, uitgezonderd fietsers en bromfietzers) wordt geplaatst en eventueel aanvullende bewegwijzering naar ondernemers in de Kettingbrugweg wordt aangebracht om omleidingen en keermanoeuvres overzichtelijk te maken.

dat na uitvoering monitoring en evaluatie plaatsvinden door middel van tellingen en conflictobservaties, met terugkoppeling naar betrokken partijen. Hierbij is ook aandacht voor het kruispunt Enschedesestraat – Kettingbrugweg.

BESLUIT

1. Het afsluiten van de spoorwegovergang in de Kettingbrugweg met uitzondering van (brom)fietsers en voetgangers door plaatsing van afzetpalen en verkeersborden G12a uit bijlage 1 van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990.
2. Het instellen van voorrang voor fietsverkeer op de fietssnelweg F35 door plaatsing van verkeersborden B06 uit bijlage 1 van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990.
3. Het opheffen van de passeerregeling door verwijdering van verkeersborden F05 en F06 uit bijlage 1 van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 en intrekking van het onderliggende verkeersbesluit.

Overzichtstekening

Procedure

Op grond van artikel 15, eerste lid van de Wegenverkeerswet 1994 moet een verkeersbesluit worden genomen voor de plaatsing van de in artikel 12 van het Besluit Administratieve Bepalingen inzake het

Wegverkeer genoemde verkeerstekens alsmede voor onderborden voor zover daardoor een gebod of verbod ontstaat of wordt gewijzigd. Burgemeester en Wethouders zijn volgens artikel 18, lid 1d, van de Wegenverkeerswet 1994 (WVW) bevoegd om verkeersbesluiten te nemen, te wijzigen en in te trekken.

Advies politie

Overeenkomstig artikel 24 van het Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer heeft overleg plaatsgevonden met de verkeersadviseur van Politie eenheid Oost-Nederland, die kan instemmen met bovengenoemde maatregel.

Bezwaar

Wanneer u belanghebbende bent kunt u, tijdens de inzagetermijn, een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij het college van B en W. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en tenminste bevatten: uw naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Gelijktijdig met het indienen van een bezwaarschrift kunt u de voorzieningenrechter van de rechtbank Overijssel, afdeling Bestuursrecht (postbus 10067, 8000 GB Zwolle) vragen een voorlopige voorziening te treffen. Een verzoek om een voorlopige voorziening moet dezelfde gegevens bevatten als een bezwaarschrift.

Bijlagen:

1. Verkeersonderzoek Kettingbrugweg-F35
2. Voorgenomen verkeersbesluit tot het afsluiten van de spoorwegovergang in de Kettingbrugweg voor gemotoriseerd verkeer, met uitzondering van fietsers en voetgangers, met kenmerk 3971120

Aldus vastgesteld,

Met vriendelijke groet, Burgemeester en Wethouders van Hengelo, namens dezen, Teammanager Beleid en Beheer Openbare Ruimte d.d. 18-11-2025